

DECEMBER 2007

letnik 4

KAZI

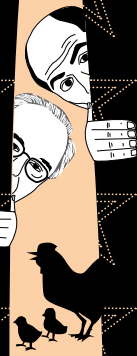
PRIMORSKI ŠTUDENTSKI UNIVERZITETNI ČASOPIS

Kažinova akcija

Nove face na Soupu

Oviti v meglo Vlado Miheljak:
Ne vem, kaj je Janša mislil,
vem, kaj je povedal

Intervju – Urška Turnšek

Miha JESENŠEK

podiplomski študent modernih kitajskih študij
St. Antony's College
Univerza v Oxfordu

E-mediji

Naravoslovci razumejo web 2.0 kot sklop tehnologij, družboslovci kot medijsko-komunikacijski produkt, ki ga z letimi dosežemo, za klasične medije pa se zdi, da so zaspali in se šele z zamikom odločajo, da bi bili tudi oni del igre.

Radiem, televizijam in časopisom se je zgodil *citizen journalist*. Namerno ne uporabljam (žal) že ustaljenega prevoda *državljski novinar*. Ker ne sede. A koncept je preprost. Poslušalec/bralac/gledalec se je iz pasivnega jemnika novic prelevil v tistega, ki jih hkrati tudi ustvarja. Če si v času tiskanega medija, televizijskih in radijskih studiev slehernik finančno ni mogel privoščiti tehnologije, ki bi mu oddajanje omogočila, pa je v času interneta, vsak je lahko slišan. Super? Morda niti ne. Bežen pregled nad tovrstno produkcijo in zaključek je naslednji: večina objavlja, ker je to *in*, brez znanja (pa najbrž tudi volje in želje) o tem, kako se zadeve lotiti, predvsem pa brez berljive, koherentne vsebine. Produkti so podpopprečna jamranja in opisovanja bednih vsakdanjih pripetljajev, kopije kopij ali pa tretjerazredni rumeni trači. In seks, ta se seveda »prodaja« za med.

Razumem, da so ljudje navdušeni, da se jih bere. Ne razumem pa profesionalnih medijskih hiš. Želijo v korak s podpopprečno produkcijo, da bi bili tudi sami *in*. Patetično? Morda pa ne. Se prodajal

Mediji bi morali podpirati kakovost, ne količino, in ugotoviti, da več in *vsi* ne pomeni nujno tudi bolje. So izjeme, ne rečem, da ne. Blogi so navrgli nekaj piscev, ki bi drugače ostali neopaženi. A v morju podpopprečnih *wannabe* novinarjev se izgubijo. Jasno je, komu uspeva tudi web 2.0. Tistim, ki so bili pismeni že prej, tistim, ki so imeli vsaj minimalno znanje o osnovnih prijemih tega posla, ali tistim, ki so jih novi pristopi prepričali tudi v dodatno izobraževanje.

Mediji bi morali slediti web 2.0 tehnologiji in konceptom, ki iz tega sledijo. Vsebine na zahtevo? Prosim, šel In nenazadnje, mediji naj ne ukinjajo urednika, ki naroča, izbira in razvršča. Urednik s svojo selekcijo je tisti, ki dviguje raven kakovosti. Časi enosmerne komunikacije so mimo, to je dejstvo, ki pa hkrati ni povod za prevlado neselektivnega sprejemanja vsega, kar prihaja naproti.

Da bi klasične medije rešil *citizen* novinar? Sem skeptičen, sem skeptičen ...

Miha Jesenšek redno objavlja na www.miha.jesensek.si

4	Napovednik	29	Komentar	41	Kolumna –
6	(O)glasna deska	30	Pisanje življenjepisa		Sara Cano Fernández
7	Kažinova akcija	31	Intervju – Urška Turnšek	42	Potopis – Južna Kitajska
12	Euromilano 2007	35	Pismo iz tujine	46	Samoumetnost
15	Film: internet ali videoteka?	36	Obalna krčma	47	Običji
17	Humanistični maraton	38	Kolumna –	48	Preberi
19	Oviti v meglo		Andrej Černic	49	Poslušaj
22	Brez slabe vesti	39	Kolumna –	50	Poglej
24	Prisegam, da lažem		Poljanka Dolhar	51	Kažin meseca
25	Spor(t)na centrifuga	40	Kolumna –		
26	Fotojota		Cecilia Anesi		
28	Facia meseca				

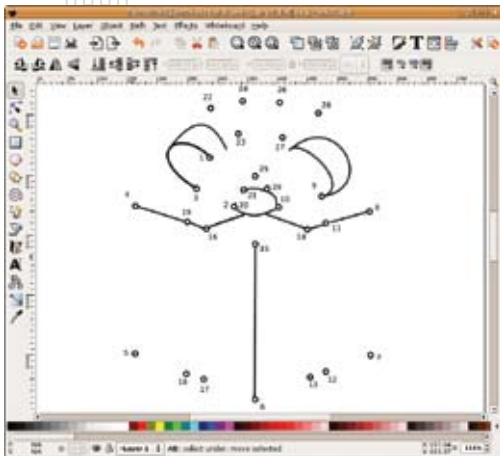

BESEDILO x MATJAŽ KLJUN

PONOVNO JE TUKAJ ČAS ZA IZDELAVO PRAZNIČNIH ČESTITK, KAR SICER ZAHTEVA OGROMNO ENERGIJE IN UR DELA. ZATO SE VEDNO VEČ LJUDI ODLOČA ZA NAKUP ČESTITK. ZADNJA LETA JE V MODI KUPOVANJE ČESTITK RAZLIČNIH DOBRODELNIH ORGANIZACIJ IN DRUŠTEV. NAŠ NAKUP JE ZANJE SICER DOBRODOŠLA FINANČNA PODPORA, ZA NAS PA NEKE VRSTE POTUHA IN SAMOTOLAŽBA: »SAJ SMO NAKUP ČESTITK POVEZALI Z NEČIM KORISTNIM IN SMO SOČLOVEKU POMAGALI.« A SOČLOVEKU LAHKO POMAGAMO TUDI OB MALCE MANJ PRAZNIČNEM ČASU OZIROMA KAR CELO LETO. DECEMBER PA NAM NUDI PRILOŽNOST, DA SE LOTIMO IN OBNOVIMO ROČNE SPRETNOSTI, KI SMO JIH PRIDOBIVALI CELO OSNOVNO ŠOLO, KO SMO IZDELOVALI ČESTITKE ZA NAŠE MAME OB PRAZNIKU ŽENA, PA ČESTITKE ZA NOVO LETO, ČESTITKE DEDKU MRAZU IN ŠE KOMU. LAHKO SE ZBEREMO V KROGU DRUŽINE IN SKUPAJ OB ŠKARJAH, LEPILU IN PAPIRJU PREŽIVIMO NEKAJ USTVARJALNEGA ČASA. ALI PA TO STORIMO V DRUŽBI CIMROV, SOŠOLCEV, PRIJATELJEV. VEČ GLAV IMA TUDI VEČ IDEJ IN DRUŽENJE SE ZNA ZAVLEČI POZNO V NOČ. REZULTATI SO PA LAHKO LEPE ROČNO IZDELANE ČESTITKE.

Če sodite v skupino ljudi, ki znamk že leta ni videla in vse čestitke pošlje prek elektronske pošte, sms-ov ali mms-ov ter se poslužuje spletnih potralov za pošiljanje različnih e-čestitk in e-razglednic, lahko letos za spremembo za izdelavo lastnih čestitk uporabite kar računalnik, nekaj domišljije in seveda kanček vašega dragocenega časa. Čestitka bo tako ročno izdelana in prejemnik bo v njej prepoznal vaš trud. Le da vam ne bo treba za vsako čestitko mazati rok, iskati potreščin in pospravljati za sabo. Ravno tako pa čestitko v elektronski obliki naredimo enkrat in jo poljubnokrat kopiramo. Zato je vredno zanjo zapraviti minuto ali dve več. Za družbo pa lahko povabite prijatelje na svoj kavč, vzamete nekaj pločevink vaše najljubše pijače in jim dovolite komentirati vaše delo.

Lahko pa seveda izberete srednjo pot in si ročno delo olajšate z računalnikom. Določene elemente natisnete in druge nato dodate ročno. Natisnete na primer smrečico, ki jo nato obrobite s toplotnim lepilom (tistim, ki se ga nanaša s pištolo, vklopljeno v električno omrežje) in nanj, ko je še toplo, posujete ostanke šiljenja zelene barvice (ki vsebuje tako lesene drobce kot drobce zelene mine). Ali pa

vse čestitke naredite ročno in besedilo nato natisnete v lepi pisavi na barvni papir. Ali pa ...

V vsakem primeru je odločitev vaša. Potrebujete le še idejo. Tukaj pa bomo skupaj naredili čestitko, ki bo prejemnikom v veselje in zabavo.

Želimo narediti igrico, ki smo je vsi vajeni iz otroških let, ko smo prelistavali razne otroške revije. Med seboj bomo povezovali točke, ki imajo zaporedne številke. Z vsemi povezavami dobimo zeleno sliko. Pa denimo, da želimo narediti darilni paket, škatlo ali kakor koli že to imenujemo. Torej eno kocko, ki je zavita z darilnim trakom in ima na vrhu pentljo. Zveni zapleteno? Pa ni tako. Delo bo hitreje potekalo, če si darilo s pentljo najprej narišemo na papir in poskusimo postaviti točke v neko logično zaporedje, ki bo zapolnilo večino linij.

Za izdelavo bomo potrebovali program Inkscape, ki ga najdete na Šoupkovi spletni strani (<http://soupek.soup.si>) in klik na prvo povezavo). Inkscape ima vsa orodja na levi strani v meniju. Za izdelavo čestitke smo uporabili tri orodja. Če niste vajeni dela s podobnimi programi, vam bo na začetku povzročal težave. Vendar ne obupajte. Znanje uporabe takega programa vam lahko kasneje v življenju lepo izgleda na CV-ju.

1. Prvo orodje ima na svoji ikoni flomaster, in če gremo z miško čezenj ter postojimo, se nam izpiše Draw Bezier curves and straight lines. S tem orodjem smo naredili celoten paket skupaj s pentljo. Zavoje smo naredili z drugim orodjem od zgoraj navzdol (Edit path nodes or control handles), in sicer tako, da smo linije, narisane s prejšnjim orodjem, zavili po želji.

2. Drugo orodje, ki smo ga uporabili, je krog. Če gremo čezenj z miško in postojimo, se izpiše Create circles, ellipses and arcs. V vse točke, ki jih bo moral prejemnik med seboj povezati, postavimo krogec. Narišemo seveda samo prvega, ga označimo s prvim orodje od zgoraj navzdol, ki ga ponazarja puščica (Select and transform objects), ter podvojimo krogec z Edit->Copy, Edit->Paste. Krogec pa premaknemo na pravo mesto z istim orodjem s puščico.

3. Zadnje orodje ima na ikoni črko A (Create and edit text objects). Uporabimo ga za pisanje številke k posameznim krogecem.

Vse, kar nam ostane, je brisanje odvečnih črt. Tistih seveda, ki jih bo moral prejemnik sam narisati. Tiste linije, ki bodo ostale, pa odebujemo tako, da na linijo kliknemo z desno tipko miške in izberemo Fill and stroke ter na Stroke zavihku vpišemo debelino 2.5. Izdelek lahko vidite na priloženih slikah.

Tako čestitko lahko pošljemo po elektronski pošti ali pa jo natisnemo in pošljemo po navadni pošti. Pri tem lahko vse prejemnike prosimo, da nam vrnejo pobarvane čestitke in najboljšo nagradimo s pravo darilno škatlo, ki jo napolnimo s piškoti, ki jih sami spečemo.

Čestitke, ki od prejemnika zahtevajo ene malo druge več miselnega napora, lahko zajemajo rebus, sudoku, labirint in podobne igrice, ki so jih polne vse revije. Lahko malo pobrskate po spletu in najdete še več idej (ena od takih spletnih strani je na primer http://desktoppub.about.com/od/cards/Cards_and_Invitations.htm). Več dela (veliko šteje tudi ideja) kot boste vložili, bolj boste z njo zadovoljni. In ko jo končate, ne pozabite na prispevek, ki ste ga želeli nameniti društvu ali dobrodelni organizaciji. Pa vesele praznike!